

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

**Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра теорії і методики спорту**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

з науково-педагогічної роботи

доц. Гусев С.О.

« 16 » 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

**СУЧАСНІ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ СПОРТУ:
ПРОФЕСІЙНОГО, НЕОЛІМПІЙСЬКОГО ТА
АДАПТИВНОГО**

підготовки доктора філософії

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальності 017 Фізичне виховання і спорт

освітньо-наукова програма Фізична культура і спорт

Вінниця – 2022 рік

Робоча програма «Сучасні системи організації спорту: професійного, неолімпійського та адаптивного» для здобувачів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Освітньо-наукова програма «Фізична культура і спорт».

Мова навчання - українська

«01» вересня 2022 року, 12 с.

РОЗРОБНИКИ:

Богуславська В.Ю., доцент кафедри теорії і методики спорту, доктор наук з фізичного виховання і спорту

Робоча програма практики розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії і методики спорту

Протокол від «01» вересня 2022 року № 2

Завідувач кафедри теорії і методики спорту

«01» вересня 2022 року

 (Т.В. Вознюк)

Робоча програма практики розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету фізичного виховання і спорту

Протокол від «05» вересня 2022 року № 2

Голова НМК

(І.А. Кульчицька)

«05» вересня 2022 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність / предметна спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	вибіркова
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Спеціальність 017 Фізична культура і спорт Освітньо-наукова програма Фізична культура і спорт	РІК ПІДГОТОВКИ
Загальна кількість годин – 90 год.		1-й
		СЕМЕСТР
		2-й
		ЛЕКЦІЇ
		10 годин
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
		20 годин
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ
		-
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ
		-
		САМОСТІЙНА РОБОТА
		60 годин
		ВИД КОНТРОЛЮ: залік
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 самостійної роботи студента - 2	Доктор філософії	

ПРИТМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи % становить: 30/60

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні системи організації спорту: професійного, неолімпійського та адаптивного» є вивчення аспірантами науково-методичних основ систем організації професійного, неолімпійського та адаптивного спорту на сучасному етапі.

Курс навчальної дисципліни «Сучасні системи організації спорту: професійного, неолімпійського та адаптивного» органічно пов'язаний з навчальним планом, освітньо-науковою програмою Фізична культура і спорт.

2.2. Основними завдання вивчення навчальної дисципліни є:

- освоєння теоретичних знань з системи організації професійного, неолімпійського та адаптивного спорту;
- формування фахових компетентностей з проблем забезпечення тренувальної та змагальної діяльності спортсменів;
- озброєння знаннями про сучасні системи організації професійного, неолімпійського та адаптивного спорту.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності

1) здатність до аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, абстрактного мислення, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності (ЗК1);

2) здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, застосовування сучасних методів наукового дослідження, моделювання, інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК3);

3) здатність планувати та вирішувати завдання власного професійного й особистісного розвитку (ЗК10).

2.3.2. Фахові компетентності

1) здатність до виконання завдань щодо розвитку й оцінки власної освітньо-наукової діяльності, визначення рівня сформованості професійної компетентності (ФК6);

2) здатність застосовувати знання фундаментальних основ сучасних досліджень, проблем і тенденцій розвитку спорту, фізичного виховання та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних верств населення у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають у сфері фізичної культури і спорту в Україні та інших країнах світу (ФК7);

3) здатність науково обґрунтовувати підходи до модернізації системи фізичної культури і спорту у вимірах глобалізації, європейської інтеграції та національної самоідентифікації; організовувати та забезпечувати управлінську діяльність з урахуванням процесів реформування сфери фізичної культури і спорту (ФК8).

2.4. Програмні результати навчання

1) мати передові концептуальні та методологічні знання з фізичного виховання та спорту й на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері фізичної культури і спорту та/або здійснення інновацій (ПР1);

2) демонструвати володіння загальнонауковими концепціями в області теорії і методики спорту, спортивного тренування, фізичного виховання та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних верств населення (ПР2);

3) здатність здійснювати пошукову (евристичну) діяльність, організацію і проведення наукових досліджень проблем сфери фізичної культури і спорту (ПР3);

4) демонструвати здатність до аналізу, співставлення, порівняння перспективних напрямів розвитку системи спорту, теорії і методики фізичного виховання, розв'язання актуальних завдань сфери фізичної культури і спорту у контексті сьогодення (ПР4);

5) використовувати сучасні дані, накопичені в результаті наукових досліджень як безпосередньо в сфері спорту, системі підготовки спортсменів, фізичного виховання та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних

верств населення, так і в фізіології, медицині, біохімії, біомеханіці, психології, педагогіці, теорії управління (ПР5).

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Методологічні основи побудови теорії підготовки спортсменів

Тема 1. Формування загальної теорії спортивної підготовки.

Історичні передумови. Розвиток системи знань.

Тема 2. Сучасна система знань з теорії підготовки спортсменів

Понятійно-термінологічний апарат. Функції загальної теорії підготовки спортсменів. Структура системи знань.

Розділ 2. Теоретична підготовка як невід’ємна сторона підготовки спортсменів

Тема 1. Науково-методологічне обґрунтування системи теоретичної підготовки в спорті.

Концепція теоретичної підготовки в спорті. Модель системи знань спортсменів. Характеристика системи теоретичної підготовки в спорті.

Тема 2. Науково-методологічне обґрунтування системи теоретичної підготовки в циклічних видах спорту.

Концептуальні положення теоретичної підготовки в циклічних видах спорту. Система підготовки та підвищення кваліфікації кадрів сфери фізичної культури і спорту. Технологія теоретичної підготовки.

Розділ 3. Сучасна система організації професійного спорту

Тема 1. Організаційно-правові засади професійного спорту.

Правове регулювання відносин в області професійного спорту. Організаційна структура професійних ліг та клубів. Заходи державної підтримки професійного спорту. Особливості трудового договору в області професійного спорту. Гарантії прав професійних спортсменів та тренерів. Вирішення суперечок в професійному спорті.

Тема 2. Розвиток професійного спорту в Україні та світі.

Розвиток професійного спорту в Україні. Спортсмени України у зарубіжному професійному спорті. Створення національних структур професійного спорту і їх інтеграція в систему міжнародного професійного спорту.

Особливості розвитку різних видів професійного спорту в країнах Європи та Північній Америці. Правове регулювання професійного спорту у світі.

Розділ 4. Сучасна система організації неолімпійського спорту

Тема 1. Організаційно-правові основи неолімпійського спорту.

Загальна система організації неолімпійського спорту. Правове регулювання неолімпійського спорту. Міжнародна асоціація Sport Accord. Міжнародна асоціація Всесвітніх ігор. Асоціація міжнародних спортивних

федерацій, визнаних МОК. Міжнародна асоціація інтелектуального спорту. Розвиток національних видів спорту. Організаційна структура вітчизняного неолімпійського спорту. Правове регулювання неолімпійського спорту в Україні.

Тема 2. Загальна характеристика системи змагань у неолімпійському спорті.

Характеристика ігор що проводяться під патронатом Sport Accord. Характеристика Всесвітніх інтелектуальних ігор. Характеристика Всесвітніх ігор єдиноборств. Характеристика ігор що проводяться за національними, релігійними, професійними ознаками.

Розділ 5. Сучасна система організації адаптивного спорту

Тема 1. Організаційно-правові основи адаптивного спорту.

Основні закони, що мають важливе значення для розвитку адаптивного спорту. Керівні організації адаптивного спорту. Рух за спільне навчання інвалідів та здорових дітей. Адміністративні аспекти організації програм підготовки.

Тема 2. Особливості підготовки та змагальної діяльності в адаптивному спорті.

Особливості структури підготовки. Системи класифікації в адаптивному спорті. Організація змагань в адаптивному спорті. Характеристика тренувальних програм.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		ЛК	ПЗ	С.Р.
1	2	3	4	5
РОЗДІЛ 1. Методологічні основи побудови теорії підготовки спортсменів				
Тема 1. Формування загальної теорії спортивної підготовки.	10	2	2	6
Тема 2. Сучасна система знань з теорії підготовки спортсменів.	8		2	6
Разом за розділом 1	18	2	4	12
РОЗДІЛ 2. Теоретична підготовка як невід’ємна сторона підготовки спортсменів				
Тема 1. Науково-методологічне обґрунтування системи теоретичної підготовки в спорті.	10	2	2	6
Тема 2. Науково-методологічне обґрунтування системи теоретичної підготовки в циклічних видах спорту.	8		2	6
Разом за розділом 2	18	2	4	12
РОЗДІЛ 3. Сучасна система організації професійного спорту				
Тема 1. Організаційно-правові засади професійного спорту	10	2	2	6
Тема 2. Розвиток професійного спорту в Україні та світі	8		2	6
Разом за розділом 3	18	2	4	12
РОЗДІЛ 4. Сучасна система організації неолімпійського спорту				

Тема 1. Організаційно-правові основи неолімпійського спорту	10	2	2	6
Тема 2. Загальна характеристика системи змагань у неолімпійському спорті.	8		2	6
Разом за розділом 4	18	2	4	12
РОЗДІЛ 5. Сучасна система організації адаптивного спорту				
Тема 1. Організаційно-правові основи адаптивного спорту	10	2	2	6
Тема 2. Особливості підготовки та змагальної діяльності в адаптивному спорті.	8		2	6
Разом за розділом 5	18	2	4	12
УСЬОГО ГОДИН	90	10	20	60

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Формування загальної теорії спортивної підготовки.	2
2	Сучасна система знань з теорії підготовки спортсменів.	2
3	Науково-методологічне обґрунтування системи теоретичної підготовки в спорті.	2
4	Науково-методологічне обґрунтування системи теоретичної підготовки в циклічних видах спорту.	2
5	Організаційно-правові засади професійного спорту.	2
6	Розвиток професійного спорту в Україні та світі.	2
7	Організаційно-правові основи неолімпійського спорту.	2
8	Загальна характеристика системи змагань у неолімпійському спорті.	2
9	Організаційно-правові основи адаптивного спорту.	2
10	Особливості підготовки та змагальної діяльності в адаптивному спорті.	2
УСЬОГО ГОДИН		20

6. Теми лабораторних занять – навчальним планом не передбачено

7. Теми індивідуальних занять – навчальним планом не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розвиток системи знань.	6
2	Функції загальної теорії підготовки спортсменів. Структура системи знань.	6
3	Характеристика системи теоретичної підготовки в спорті.	6
4	Система підготовки та підвищення кваліфікації кадрів сфери фізичної культури і спорту.	6

5	Гарантії прав професійних спортсменів та тренерів. Вирішення суперечок в професійному спорті.	6
6	Особливості розвитку різних видів професійного спорту в країнах Європи та Північній Америці.	6
7	Асоціація міжнародних спортивних федерацій, визнаних МОК. Міжнародна асоціація інтелектуального спорту.	6
8	Характеристика ігор що проводяться під патронатом Sport Accord.	6
9	Рух за спільне навчання інвалідів та здорових дітей.	6
10	Організація змагань в адаптивному спорті.	6
	Усього годин	60

9. Індивідуальні науково-дослідні завдання - навчальним планом не передбачено

10. Методи і технології навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Сучасні системи організації спорту: професійного, неолімпійського та адаптивного» використовуються такі методи:

- 1) словесні (усна передача інформації в процесі лекційних і практичних занять);
- 2) наочні:
 - перегляд аспірантами відео- та фотоматеріалів у процесі занять;
 - роздатковий матеріал на практичних заняттях;
 - супроводження лекційного матеріалу мультимедійними засобами;
- 3) практичні (виконання практичних робіт і завдань студентами під час занять).

Дистанційне викладання лекційного матеріалу здійснюється за допомогою таких сервісів для відео конференцій як Google Meet і Zoom. Теоретичні матеріали та презентації до лекцій розміщуються на платформі Google Classroom.

11. Критерії та методи оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є:

- правильність;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- послідовність;
- точність;
- логічність;
- лаконічність.

Критерії оцінювання запланованих програмних результатів навчання

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за розширеною шкалою</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
		<i>для заліку</i>	
90 – 100	A	відмінно	Аспірант у повному обсязі засвоїв усі теми навчальної програми, володіє ґрунтовним знанням навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; правильно, чітко і послідовно відповідає на всі поставлені запитання; вміє застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних завдань
80-89	B	дуже добре	Аспірант недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання навчальної програми, однак у цілому має міцні знання навчального матеріалу, що міститься в основних рекомендованих літературних джерелах; аргументовано відповідає на поставлені запитання та вміє застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних завдань, однак допускає незначні неточності за умови, що принципові моменти питання розкриті правильно
75-79	C	добре	Аспірант недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми навчальної програми; має міцні знання навчального матеріалу та в цілому вміє застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних завдань; допускає неточності при відповіді на поставлені запитання
60-74	D	задовільно	Аспірант засвоїв лише окремі теми навчальної програми; при відповіді на поставлені запитання допускає суттєві неточності; не вміє самостійно чітко та повно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни; при вирішенні практичних завдань допускає помилки та порушує логіку їх виконання
50-59	E	достатньо	Аспірант засвоїв лише окремі питання навчальної програми; має слабкі знання навчального матеріалу; не вміє достатньо самостійно, точно, послідовно й аргументовано викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни; при вирішенні практичних завдань допускає помилки, що впливає на результат і правильність висновків

35-49	FX	незадовільно	Аспірант не засвоїв більшості тем навчальної програми, допускає суттєві помилки при відповідях на поставлені запитання; не вміє застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань
1-34	F	неприйнятно	Аспірант не засвоїв навчальної програми, неправильно відповідає на поставлені запитання; не вміє застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання: опитування, виконання індивідуальних завдань, виконання практичних робіт, виконання контрольних робіт, виконання рефератів, виконання тестових завдань (в т.ч. комп'ютерне тестування).

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																								контроль		Загальна кількість балів					
РОЗДІЛ 1 - 16 балів				Контрольна робота	РОЗДІЛ 2 - 16 балів				Контрольна робота	РОЗДІЛ 3 – 16 балів				Контрольна робота	РОЗДІЛ 4 - 16 балів				Контрольна робота	РОЗДІЛ 5 - 16 балів							Контрольна робота				
Т1		Т2			Т1		Т2			Т1		Т2			Т1		Т2			Т1		Т2		Т1				Т2			
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Контрольна робота				Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Контрольна робота				Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Контрольна робота				Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Контрольна робота			
4	3	4	3	2	4	3	4	3	2	4	3	4	3	2	4	3	4	3	2	4	3	4	3	2	4	3	4	3	2	20	100

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		Для заліку
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

13. Методичне забезпечення

При викладанні навчальної дисципліни використовуються:

- Опорний конспект лекцій;

- слайди, відео фрагменти навчального матеріалу;
- електронні презентації навчального матеріалу.

14. Рекомендована література

Основна

1. Богуславська В.Ю. Теоретична підготовка спортсменів у циклічних видах спорту : монографія / Вікторія Богуславська, Юрій Бріскін, Мар'ян Пітин. – Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2021. – 339 с. ISBN 978-617-7336-73-9
2. Борисова О. В. Современный профессиональный спорт и пути его развития в Украине (на материале тенниса): монография. Киев: Центр учебной литературы, 2011. 312 с.
3. Винник, Джозеф П. Адаптивное физическое воспитание и спорт. – К.: Олимп.лит., 2010 – 608 .
4. Імас Є.В., Матвєєв С.Ф., Борисова О. В. Неолімпійський спорт. навч. посіб. для суд. вищ. навч. закл. фіз вих. і спорту. – К.: НУФВСУ, Олімп. л-ра, 2015. – 184 с.
5. Пітин МП. Теоретична підготовка в спорті: монографія. Львів: ЛДУФК; 2015. 372 с.
6. Платонов ВН. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учебник [для тренеров]: в 2 кн. Киев: Олимп.лит.; 2015. Книга 1. 680 с.
7. Платонов ВН. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учебник [для тренеров]: в 2 кн. Киев.: Олимп.лит.; 2015. Книга 2. 752 с.
8. Романенко В.В. Олімпійський та професійний спорт. Навчально-методичний посібник. Видання друге, доповнене та перероблене. – Вінниця, 2021 – 270с.

Додаткова

1. Богуславська В.Ю. Функції теоретичної підготовки в циклічних видах спорту. Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. 2019;7(26):135-139.
2. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. Друге видання. Київ: Олімпійська література, 2011. 400 с.
3. Костюкевич В. М. Теорія і методика тренування спортсменів високої кваліфікації: навчальний посібник. Київ: «Освіта України», 2009. 279 с.
4. Костюкевич В. М. «Теорія і методика спортивної підготовки» (на прикладі командних ігрових видів спорту): Навчальний посібник. 2-е вид., доповнено та перероблено. Київ: КТН, 2016. 616 с.
5. Костюкевич В. М. Організаційно-методичні аспекти розробки навчальних програм підготовки футболістів у дитячо-юнацьких спортивних школах, спеціалізованих дитячо-юнацьких школах олімпійського резерву: навчальний посібник. Вінниця: ТВОРИ, 2021. 152 с.

6. Теоретико-методичні аспекти програмування та моделювання тренувального процесу спортсменів різної кваліфікації: колективна монографія / за заг. редакцією В. М. Костюкевича, О. А. Шинкарук, Є. П. Врублевського. Вінниця: ТВОРИ, 2021. 302 с.
7. Pityn M, Bohuslavska V, Khimenes Kh, Neroda N, Edeliiev O. Paradigm of theoretical preparation in sports. Journal of Physical Education and Sport (JPES), 2019;19(6):2246-2251.

15. Інформаційні ресурси

1. Сайт журналу «Наука в олимпийском спорте» <http://sportnauka.org.ua/>
2. Сайт журналу «Спортивна медицина і фізична реабілітація» <http://sportmedicine.uni-sport.edu.ua/>
3. Сайт журналу «Теорія і методика фізичного виховання і спорту» <http://tmfvs-journal.uni-sport.edu.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua
5. Електронний репозитарій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського <http://library.vspu.net/jspui/handle/123456789/7>